

SANDHEDEN OM

ECSTASY

Pelikan Adam Kiks
Elskovspille E
Dancer

drugfreeworld.org

HVORFOR HAR VI SKREVET DETTE HÆFTE

Der tales meget om stoffer verden over – på gaderne, i skolen, på internettet og på TV. Noget af det er sandt, noget er ikke.

Meget af det, du hører om stoffer, kommer fra dem, der sælger dem. Tidligere narkohandlere har tilstået, at de ville have sagt hvad som helst for at få andre til at købe deres stoffer.

Lad dig ikke narre. Du har brug for kendsgerninger, for at undgå at blive afhængig af stoffer, og til at hjælpe dine venner med at være stoffri. Det er grunden til, at vi har lavet dette hæfte – for din skyld.

Det er vigtigt for os at høre, hvad du synes om hæftet, så vi ser frem til at høre fra dig. Du kan også gå på nettet på **nejtilstoffer.dk** eller **drugfreeworld.org** og maile til os på **info@nejtilstoffer.dk** eller **info@drugfreeworld.org**

Danser med DØDEN?

Ecstasy er et ulovligt stof. Det kan være meget farligt og har ingen medicinsk værdi. I en klassificering fra den amerikanske lægemiddelstyrelse, hvor stofferne klassificeres efter deres farlighed og type, bliver ecstasy sammenstillet med heroin og LSD.

Det tragiske er, at ecstasy er et af de mere populære stoffer blandt unge, og langt de fleste af dem, der tager stoffet, er teenagere. Det anslås, at mindst 10 millioner mennesker i verden har prøvet ecstasy mindst én gang, og mange bliver direkte misbrugere, selvom de kender risikoen ved at prøve stoffet.

Ecstasy kan være ekstremt farligt, når man blander det med alkohol. Man kan faktisk dø af det, og der er eksempler på unge mennesker,

der er døde efter at have taget ecstasy bare en enkelt gang. Flere og flere kommer til skade med dette "designer drug". I USA siger statistikken, at antallet af besøg på skadestuerne er 12-doblet siden ecstasy blev det stof, man tog, når der skulle danses igennem ved rave parties og på natklubberne.

Ønsker du virkelig at feste?

Nikki var ikke anderledes end de andre, der tog til rave parties. Hun ville bare væk fra nogle af sine problemer og hygge sig med vennerne. Hun ville feste igennem hele natten. En havde en flaske flydende ecstasy i bilen. De var enige om, at de alle sammen skulle tage noget. Det tog ikke lang tid, så havde stoffet taget over. Nikki dansede og dansede og dansede — langt

ud over, hvad hun normalt kunne. En af hendes venner sagde senere til politirapporten: ”Nikki kunne ikke mærke noget som helst.”

Den næste morgen var Nikki død. Grunden: Forgiftet af ecstasy.

”Men det vil aldrig ske for mig”, tænker du. Måske ikke, men har du virkelig lyst til at løbe risikoen?

Hvis du er i dårligt humør, hvis du er 'nede', vil ecstasy sende dig endnu længere ned. Jeg har set fyre sidde lammede, med lukkede øjne og hænge med hovedet i seks timer. De troede, de dansede som de andre!”

— Liz

Hvad er ecstasy?

Ecstasy blev første gang udviklet af medicinalvarefirmaet Merck i 1912. I dets oprindelige form var det kendt som MDMA. I 1953 blev MDMA testet af den amerikanske hær for at se, om det kunne bruges i psykologisk krigsførelse. Stoffet dukkede op igen i 60'erne, hvor det blev brugt som en form for psykoterapeutisk medicin, der skulle "mindske hæmninger". Det var først i 1970'erne, at MDMA begyndte at dukke op i festmiljøet.

I starten af 1980'erne blev MDMA udråbt til at være "det hotteste stof i den fortsatte jagt på lykke gennem kemi", og det blev "in" at bruge det i weekend-festmiljøet. I 1984 var stoffet stadig lovligt, og det blev solgt under navnet "ecstasy". Det blev forbudt i 1985, da man blev klar over, hvor farligt det er.

Siden slutningen af 1980'erne er ecstasy en fælles "markeds-betegnelse" blandt narkohandlere, der sælger "ecstasy-lignende" piller. Disse piller indeholder dog ofte meget lidt eller slet ingen MDMA. Og mens

MDMA i sig selv kan give alvorlige bivirkninger, så kan de piller, man kalder ecstasy i dag, indeholde alle mulige stoffer — lige fra MDA, MDE, LSD, kokain, heroin, amfetamin og methamfetamin til rottegift, koffein, ormemedler til hunde osv. Til trods for de "søde" logoer, der bliver puttet på pillerne, så er det tilsætningsstofferne, der gør ecstasy særligt farligt og er skyld i mange af de dødsfald, der er sket blandt unge, der prøver stoffet for første gang. Man ved aldrig rigtig, hvad det er, man tager. Faren stiger, når brugerne begynder at tage en større dosis i jagten på et tidligere "sus", for de ved ikke, at de måske tager en fuldstændig anden sammensætning af stoffer.

Ecstasy findes som regel i pilleform, men det kan også sprøjtes ind eller tages på andre måder. Flydende ecstasy er i virkeligheden GHB (gamma-hydroxybutyrat), et stof, der virker hæmmende på nervesystemet — et stof, som man i øvrigt også kan finde i afløbsrens, gulvafrensningsmidler eller midler til opløsning af olie og fedtstoffer.

* hæmninger: ideer eller regler, som har en tendens til at forhindre en person i at gøre noget.

Slangudtryk

- Cadillac
- Adam
- Batman
- Dancer
- E
- Essence
- Kærlighedspille
- Elskovspille
- Eva
- Hund
- Love-drug
- Lykkepille
- Pelikan
- Smiley
- Sne
- X
- XE
- XTC
- Kiks

Drøm eller mareridt?

- Ifølge den Nationale Undersøgelse om Stoffer og Sundhed fra 2007 vurderes det, at 12,4 millioner amerikanere fra alderen 12 år og opefter havde prøvet ecstasy i hvert fald én gang.
- Resultatet af 2007-undersøgelsen viste, at 2,3 % af 8.-klasserne, 5,2 % af 10.-klasserne og 6,5 % af gymnasieeleverne havde prøvet ecstasy mindst én gang.
- I Danmark viste en undersøgelse fra 2007, at 5,3 % af de 15- til 16-årige havde prøvet ecstasy mindst én gang.
- 92% af dem, som begynder at bruge ecstasy, går senere over til andre stoffer deriblandt hash, amfetamin, kokain og heroin.

Falsk kærlighedspille

medaljens bagside

Ecstasy har kælenavnet "kærlighedspillen", fordi den forhøjer farve- og lydoplevelsen og efter sigende forstærker fornemmelserne, når man rører eller kæler for en anden, specielt under sex.

Men ecstasy indeholder ofte hallucinogener, der er stoffer, som virker på sindet og får en til at se eller opleve ting, der ikke er der i virkeligheden.

Hallucinogener blander billeder i sindet sammen og kan få en til at genopleve gamle uhyggelige eller sørgelige oplevelser. Dem kan man så komme til at hænge fast i, uden selv at være klar over det.

A glowing jack-o'-lantern with a heart-shaped face is in the upper left. In the background, a couple is kissing. The overall lighting is warm and orange.

Rave parties er OK – så længe man ikke tager ecstasy. Men så snart du er startet, anser du folk, der prøver at få dig til at stoppe, for at være nogle idioter. Du tror, du har fundet noget stort, og de skal ikke prøve at fortælle dig det modsatte. Når du begynder at kunne lide ecstasy, er det for sent, du er allerede druknet.”

– Pat

Ideen om, at ecstasy skulle være en ”kærlighedsspille”, er en af de mange løgne, som er udbredt om stoffet.

Ecstasy er nedbrydende rent følelsesmæssigt, og en person, der bruger det, vil ofte lide af depressioner, forvirring, alvorlig angst, paranoia*, psykotiske sammenbrud og andre psykiske problemer.

* paranoia: mistanke, mistro eller frygt for andre mennesker

Heldigvis er jeg i live, men jeg står tilbage med dagene, månederne og årene efter det traume, jeg fik. Resten af mit liv bliver jeg nødt til at leve med, hvad det har gjort ved mig ... Jeg har oplevet alt, you name it. Depression, angst, stress, mareridt, der kom igen og igen, en forfærdelig hovedpine for bare at nævne lidt af, hvad jeg oplevede, efter at jeg havde taget ecstasy. Jeg døde næsten. Det tog kun en aften, nogle få [ecstasy] piller og noget sprut. Det stof er livsfarligt, og jeg er så taknemmelig for, at jeg er i live. Jeg kan dårligt beskrive, hvor hårdt det er at have de mareridt hele tiden. Jeg vågner op badet i sved, mens jeg takker Gud og er taknemmelig over, at det kun er et mareridt. Jeg beder til, at mareridtene vil forsvinde en dag ... Intet stof er de op- og nedture værd.”

— Megan

Konsekvenser af at bruge ecstasy

Ecstasy sløver kroppens naturlige alarmsystem. Man kan risikere at overskride sin egen fysiske grænse og udholdenhed. For eksempel opdager man måske ikke, at man er blevet helt overophedet, eller man kan risikere at besvime, og man kan endda dø af hedeslag.

En undersøgelse foretaget på universitetet i Texas, Center for Socialforskning, fandt, at de langtidsvirkninger, som hyppigst blev fundet ved brug af ecstasy, var depressioner og manglende evne til at koncentrere sig. Forskerne fandt også, at vedvarende brug af ecstasy gav søvn-, humør- og angstforstyrrelser, rysten, nervøse trækninger og hukommelsesforstyrrelser.

BIVIRKNINGER PÅ KORT SIGT

- Svækket dømmekraft
- Indbildt forelskelse
- Forvirring
- Nedtrykthed
- Søvnproblemer
- Alvorlige angstanfald
- Paranoia
- Trang til stoffer
- Muskelspændinger
- Skærer tænder
- Kvalme
- Sløret syn

BIVIRKNINGER PÅ LÆNGERE SIGT

- Langvarig hjerneskade, der påvirker tænkningen og hukommelsen
- Skader på de dele af hjernen, som muliggør vigtige funktioner som indlæring, søvn og følelser
- Det er, som om hjernens kontrolpanel bliver revet fra hinanden og så bliver sat sammen igen baglæns
- Ødelagte nervebaner og nerveender
- Depression, angst, tab af hukommelse
- Nyresvigt
- Blødninger
- Psykoser
- Kollaps af hjerte-kar*-systemet
- Kramper
- Død

* hjerte-kar: forbundet til både hjerte og blodårer

Jeg hører mange mennesker kalde ecstasy et sjovt og ufarligt stof. Det eneste, jeg har at sige til det, er: 'I skulle bare vide.'

På fem måneder gik jeg fra at leve et rimeligt ansvarsfuldt liv, hvor jeg arbejdede på at nå mine mål, til at være en person, der ikke bekymrede sig om noget som helst – og jo højere jeg blev, jo længere sank jeg ned i et mørkt, ensomt hul. Når jeg endelig sov, havde jeg mareridt og rystede over hele kroppen. Jeg var sygeligt bleg, mit hoved dunkede, og jeg begyndte at blive paranoid. Men jeg ignorerede det hele og troede, at det var normalt. Lige til en nat hvor jeg troede, jeg skulle dø.

Ecstasy fjernede min styrke, mit gå-på-mod, mine drømme, mine venner, jeg mistede min lejlighed, mine penge og værst af alt – min fornuft. Jeg er bekymret for fremtiden og for mit helbred hver dag. Jeg har mange bjerge forude, men jeg har tænkt mig at blive ved med at klatre opad, fordi jeg har været en af de heldige.”

– Lynn

Kan jeg blive afhængig af Ecstasy?

Bliver man afhængig af ecstasy? Det mener mange. Men selv om man ikke bliver afhængig, så er der flere andre risici:

RISIKO nr. 1: I 1995 var mindre end 10 % af ecstasy-pillerne på markedet ren MDMA. Dagens ecstasy-bruger tager sædvanligvis en blanding af mange forskellige stoffer og ofte giftstoffer.

RISIKO nr. 2: Man bliver nødt til hele tiden at tage mere af stoffet for at opnå den samme virkning. Brugere siger, at ecstasys virkning formindskes kraftigt efter den første gang. Efterhånden som man tager mere af stoffet, bliver de negative virkninger også værre.

Når den ønskede virkning bliver mindre, vil man ofte få lyst til at prøve andre stoffer, som er endnu farligere.

RISIKO nr. 3: Man kan nogle gange føle trang til andre stoffer, såsom heroin eller kokain for at klare den mentale og fysiske smerte, som kommer med en nedtur efter ecstasy. 92 % af dem, som tager ecstasy, tager også andre – ofte hårdere – stoffer.

RISIKO nr. 4: Den indbildning, at man kun har det godt, når man er på ecstasy, kan føre til, at man tager stoffet oftere, og ikke kun når man er til teknofester eller rave parties. 67% af dem, som bruger stoffet, ønsker at fortsætte med at tage det til trods for, at de har haft dårlige oplevelser.

Videnskabelig information

Der er lavet mange undersøgelser om ecstasy. De viser at:

- Indtagelse af ecstasy kan forårsage leversvigt, som det skete for en 14-årig pige, som døde på grund af det, til trods for, at lægerne prøvede at redde hende med en levertransplantation.
- Det er også sket, at ecstasypiller har indeholdt andre stoffer – et rigtigt slemt eksempel er rottegift.
- Unge mennesker er døde af væskemangel (dehydrering), udmattelse og hjerteanfald efter at have fået for meget ecstasy.
- Ecstasy kan give nyre-, lever- og hjerneskader, herunder skader på hjernevævet, der tager lang tid at hele.
- Selv meget lidt ecstasy har vist sig at kunne forgifte nervesystemet og forvolde uhelbredelig skade.

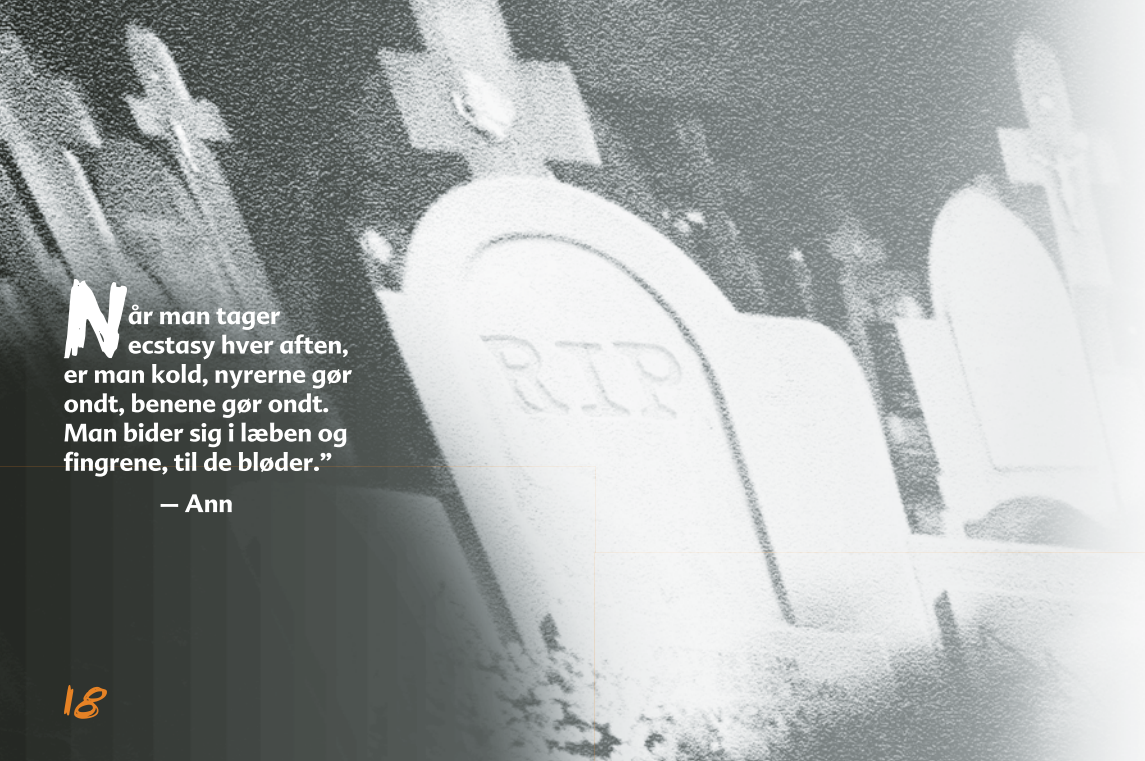
Stoffernes negative virkning nedtones

Det "positive" billede, man kunne have af stoffer, stammer hovedsagelig fra folk, som udbreder ideen på internettet og fra nogle eksperter, som har en tilbøjelighed til at nedtone problemets omfang.

Når et nyt stof dukker op, betragter man det sjældent som farligt før længe efter, at

skaderne har vist sig. Så er skaden allerede sket, og idéen om, at stoffet er harmløst, har allerede bredt sig og er blevet bredt accepteret.

Ecstasy har været opreklameret på samme måde. Som en mediekonsulent sagde: "Det virker næsten som om en dygtig marketingguru har lavet en kampagne for det."

Når man tager
ecstasy hver aften,
er man kold, nyrerne gør
ondt, benene gør ondt.
Man bider sig i læben og
fingrene, til de bløder.”

— Ann

Hvad pusheren vil fortælle dig

En række teenagere blev spurgt om, hvorfor de begyndte at tage stoffer og 55 % svarede, at det var pga. presset fra deres venner. De ville være seje og populære. Det ved pusherne.

De henvender sig til dig som en ven og tilbyder at "hjælpe" dig med "noget, der vil få dig til at få det godt". Stoffet vil "hjælpe dig til at blive som de andre" eller "til at være sej".

Pusheren, der kun tænker på, hvad han kan tjene, vil sige alt for at få dig til at købe sine stoffer.

Han fortæller dig måske, at hvis du tager ecstasy "kan du være sammen med en masse piger".

De er ligeglade med, om stofferne ødelægger dit liv, så længe du bare betaler. Det eneste, de fokuserer på, er penge. Tidligere pushere har tilstået, at de blot så deres kunder som "brikker i det store spil".

Få kendsgerningerne om stoffer. Tag dine egne beslutninger.

Sandheden om stoffer

Stoffer er dybest set gift. Den indtagne mængde bestemmer virkningen.

En lille mængde virker som en stimulans (kvikker dig op). En større mængde virker beroligende (sløver dig). En endnu større mængde giver en forgiftning og kan være dødelig.

Dette er sandt for ethvert stof. Kun den mængde, der er nødvendig for at opnå en bestemt virkning, varierer fra stof til stof.

Men mange stoffer har en anden belastende egenskab: de påvirker sindet direkte. De kan forvrænge brugerens opfattelse af, hvad der foregår omkring ham eller hende. Som et resultat af det

kan personens opførsel blive underlig, irrationel, upassende og selvdestruktiv.

Stoffer blokerer alle følelser, både de ønskede og de uønskede. Så imens stofferne kortvarigt hjælper mod smerte, så fjerner de ens evner og årvågenhed og gør ens tankeevne uklar.

Medicin er stoffer, som anvendes med den hensigt at øge eller nedsætte eller ændre noget mht. den måde, din krop fungerer på, i et forsøg på at få den til at fungere bedre. Nogle gange er disse nødvendige. Men de er stadig stoffer: de virker som stimulanser eller beroligende midler, og for meget kan slå dig ihjel. Så hvis du ikke anvender medicin korrekt, kan den være lige så farlig som illegale stoffer.

Det rigtige at gøre er
at få kendsgerningerne
og ikke begynde
at tage stoffer
overhovedet.

HVORFOR TAGER FOLK STOFFER?

Folk tager stoffer, fordi de vil prøve at lave noget om i deres tilværelse.

Her er nogle grunde, unge har givet:

- For ikke at være udenfor
- Som virkelighedsflugt og afslapning
- For ikke at kede sig
- For at virke voksen
- For at gøre oprør
- For at eksperimentere

De tror, at stoffer er en løsning. Men til sidst bliver stofferne problemet.

Måske er det svært at se ens problemer i øjnene, men konsekvenserne af stofmisbrug er altid værre end det problem, man forsøger at løse med stofferne. Det rigtige at gøre er at forstå sine problemer i stedet for at tage stoffer.

REFERENCER

Drug Enforcement
Administration

National Institute on
Drug Abuse

Drug Policy Information
Clearinghouse

“Club Drugs Facts & Figures,”
Office of National Drug Control
Policy

United Nations Office on Drugs
and Crime World Report 2008

Center for Substance Abuse
Research

British Medical Journal

National Institutes of Health

Department of Health (UK)

2007 National Survey on Drug
Use and Health

2007 National Report (2006
data) to the European
Monitoring Centre for Drugs &
Drug Addiction, Denmark

FOTOS:
side 7: stockxpert.com
side 18: stockxpert.com,
bigstockphoto.com

Millioner af eksemplarer af dette hæfte er blevet uddelt verden over på 22 sprog. Når der kommer nye stoffer på gaden, og mere information om deres virkninger bliver kendt, bliver hæfterne opdateret, og der bliver lavet nye.

Hæfterne bliver udgivet af Foundation for a Drug-Free World, med den danske afdeling: Sig Nej til Stoffer, Sig Ja til Livet, der er en almennyttig medlemsforening med kontor i København.

Foreningen fremstiller undervisningsmaterialer og rådgiver og koordinerer et internationalt netværk til forebyggelse af stofmisbrug. Netværket arbejder med unge, forældre, lærere, frivillige organisationer og offentlige myndigheder – enhver med interesse i at hjælpe mennesker til et liv uden stofmisbrug.

VIGTIGE KENDSGERNINGER

Dette hæfte er et i en hel serie af hæfter, som indeholder fakta om hash, alkohol, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth og methamfetamin, snifning, heroin, LSD og misbrug af receptpligtig medicin. Ved brug af denne information kan læseren beslutte sig til at leve et liv uden stoffer.

For yderligere information eller flere eksemplarer af dette eller andre hæfter i denne serie, kontakt:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028 USA
drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-818-952-5260

”Sig Nej til Stoffer, Sig Ja til Livet”
Gl. Kongevej 3E, 1
1610 København V
www.nejtilstoffer.dk
e-mail: info@nejtilstoffer.dk
Tlf.: 33 55 77 70